

Projektforslag til satspuljen

august 2012

STYRKET INDSATS FOR MENNESKER MED OSTEOPOROSE

Osteoporose eller knogleskørhed er en af Danmarks folkesygdomme,¹ og Dansk Knoglemedicinsk Selskab skønner, at 500.000-600.000 danskere er ramt.² De fleste af os kender derfor også nogen, som har fået osteoporose. Mange af dem har fået forringet deres livskvalitet drastisk, fordi sygdommen har medført et eller flere brud på ryg, håndled eller hofte.

Fordi osteoporose kan være invaliderende, har sygdommen store konsekvenser for det enkelte menneske, der rammes, såvel som samfundet som helhed. Alligevel er sygdommen markant underdiagnosticeret og underbehandlet,³ selvom udviklingen af sygdommen kan forebygges eller bremses.⁴ Det skønnes, at kun ca. 20 pct. er diagnosticeret. Det skyldes bl.a., at der ikke er tilstrækkeligt med fokus på sygdommen hos den enkelte og hos de praktiserende læger.

Et nyt studie viser, at osteoporose koster samfundet over 4,5 mia. kr. om året.⁵ Størstedelen af udgifterne falder i kommunerne, der må give omfattende hjælp til de ramte. Der er dermed også et stort samfundsøkonomisk potentiale i at sikre de ramte den hjælp, som de behøver, før sygdommen udvikler sig.

Set i lyset heraf er det oplagt at tage initiativ til, at dem der er ramt af osteoporose bliver opsporet tidligt, så det kan forebygges, at sygdommen udvikler sig og medfører brud på fx ryg, håndled eller hofte og dermed giver behov for omfattende behandling i sundhedsvæsenet og hjælp i den sociale sektor.

På den baggrund foreslås et projekt, som skal bidrage til at sikre, at der skabes mere opmærksomhed på osteoporose, og så færre ældre skal opleve deres livsvilkår forringet voldsomt af en sygdom, der kunne være bremset.

¹ Regeringen (2002): "Sund hele livet".

² Dansk Knoglemedicinsk Selskab (2009): "Vejledning til behandling og udredning af Osteoporose". Skønnet svarer i overensstemmelse med Forebyggelseskommissionen (2009): "Vi kan leve længere og sundere".

³ Vestergaard, P.; Rejnmark, Lars; Mosekilde, Lars (2005): "Osteoporosis is markedly underdiagnosed: a nationwide study from Denmark", Osteoporosis International, vol. 16, no. 2, pp. 134-141.

⁴ Sundhedsstyrelsen (2005): "Knogleskørhed – fakta og forebyggelse".

⁵ Mathiesen, Anne Sofie; Hansen, Louise (2012): "The Economic Burden of Osteoporosis in Denmark – a Cost of Illness Analysis", Master Thesis, Aalborg University.

Projektet består af to dele, der komplementerer hinanden:

1. Oplysningskampagne målrettet kvinder og mænd over 50 år.

Dansk Knoglemedicinsk Selskab peger på, at en generel og løbende oplysningskampagne over for befolkningen er nødvendig⁶. En oplysningskampagne kan fokusere på, hvilke symptomer og risikofaktorer den enkelte skal være opmærksom på. Testen "Er du knogleskør?" kan hjælpe den enkelte til at vurdere, om man er i farezonen. Kampagnen kan målrettes svage og udsatte ældre, som er i særlig risiko for ikke at blive diagnosticeret i tide.

2. Kurser til de praktiserende læger.

Opsporing hos de praktiserende læger er helt afgørende for forebyggelse af sygdommen. Den markante underdiagnosticering vidner om, at det ikke altid sker i tilstrækkeligt omfang. Der kan derfor laves kurser til de praktiserende læger, som kan hjælpe lægerne med at identificere og risikostratificere dem, der er i størst risiko. Kurserne kan med risikostratificeringen også bidrage til, at de praktiserende læger og sygehusafdelingerne bruger deres tid bedst muligt. Kurserne kan yderligere have fokus på samarbejdet mellem de praktiserende læger og de endokrinologiske og ortopædkirurgiske afdelinger.

Begge dele af projektet kan fx varetages af Sundhedsstyrelsen under inddragelse af Osteoporoseforeningen, Dansk Knoglemedicinsk Selskab og Dansk Selskab for Almen Medicin. Det skønnes, at projektet vil kunne gennemføres for i alt 8-10 mio. kr. over to år. Udgifterne vil afhænge af projektets nærmere afgrænsning.

Satspuljens formål er bl.a. forebyggende foranstaltninger for svage grupper mv.⁷ Projektet falder således inden for puljens formål og vil særligt være til gavn for de svage og udsatte ældre, som er i størst risiko for at blive overset.

⁶ Dansk Knoglemedicinsk Selskab (2009): "Vejledning til behandling og udredning af Osteoporose".

⁷ Lov om en satsreguleringsprocent (2003).